

1. Єременко О. В. Теорія і методика розвитку музичного сприймання в учнів основної школи: [методичний посібник]. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2003. 144 с.
2. Назайкинский Е. В. О психологии музыкального восприятия. Москва: Музыка, 1972. 382 с.
3. Медушевский В. В. Музыкальное мышление и логос жизни. *Музыкальное мышление: сущность, категории, аспекты исследования*. Киев, 1989. С. 18 – 34.
4. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання: [навчально-методичний посібник]. Київ: ІЗМН, 1997. 248 с.
5. Рудницька О. П. Основи викладання мистецьких дисциплін. Київ: АПН України, 1998. 183 с.

УДК 311.111 (510)

Ісакова Є. П.

к.філол.н., доцент,

доцент кафедри мовної підготовки,

Донбаська державна машинобудівна академія

АНГЛІЙСЬКА МОВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ КИТАЮ

Із зміною економічного та зовнішньо-політичного курсу Китаю наприкінці ХХ століття, іншомовна освіта набула особливої значущості в системі освіти країни. Політика відкритості, зближення з розвинутими західними державами забезпечила статус іноземної мови як обов'язкової дисципліни в навчально-виховному процесі в усіх закладах освіти КНР, починаючи із початкової школи.

Англійська мова, як мова міжнародного спілкування, сучасна «lingua franca», визнана обов'язковою для вивчення згідно Стандарту національної навчальної програми Китаю. Обов'язкове вивчення англійської мови в Китаї починається з третього класу початкової школи. Хоча багато китайських школярів починають її вчити у більш ранньому віці, деякі навіть з дитячого садка. Сучасні китайські батьки розуміють, які переваги надає знання англійської мови з точки зору конкурентоспроможності в сучасному глобалізованому світі, і свідомо вкладають немалі гроші в англійську освіту своїх дітей. За загальними оцінками, близько 400 мільйонів китайців вивчають англійську мову, що більше, ніж все населення Сполучених Штатів. У 2018 році кількість китайських учасників у тестуванні TOEFL досягла 300 000 [1].

З 2001 року уряд КНР спрямував всі свої зусилля на забезпечення рівних можливостей для вивчення англійської мови в різних регіонах країни, підвищення якості викладання дисципліни і кваліфікації вчителів англійської мови, а також матеріально-технічного забезпечення навчального процесу. В процесі оновлення і реформування англійської освіти Міністерство освіти Китаю виконує регулятивну функцію, яку реалізує через розробку і видання основоположних документів і директив (наприклад, Національного керівництва з викладання англійської мови, Національного стандарту навчальної програми з англійської мови) та шляхом запровадження широкомасштабної програми підвищення кваліфікації учителів англійської мови з метою підвищення якості англійської освіти в цілому.

Видання Національного керівництва з викладання англійської мови (the National English language teaching guidance) до теперішнього часу вважається головним урядовим кроком в напрямку запровадження англійської освіти в Китаї. В документі зазначається, що англійська мова є важливим інструментом отримання інформації щодо розвитку світової науки і культури та покращення міжнародних зв'язків [2]. В Національному керівництві з викладання англійської мови чітко встановлено кількість навчальних годин на кожному освітньому етапі, визначено основні напрямки навчального процесу і встановлено параметри знань, якими повинні володіти діти початкової та середньої школи. Наприклад, для аналізу основних характеристик процесу

**Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції
«Інноваційний розвиток науки та освіти: глобальний та національний виміри змін»**

навчання англійської мови у початкових школах Китаю (згідно Національного керівництва з викладання англійської мови) див. табл. 1.

Таблиця 1

Характеристики навчання англійської мови у початкових школах КНР

№	Рівень початкової освіти	Кількість годин на рік	Напрямки навчання	Знання і компетенції
1.	1 та 2 класи	175	– слухання; – говоріння.	– із допомогою наочності реагувати на вимоги учителя англійською мовою; – знати біля 400 англійських слів (із допомогою наочності) і правильно їх вимовляти; – знати декілька англійських пісень і вміти їх співати; – вміти вести простий діалог англійською мовою.
2.	3 та 4 класи	280	– читання; – письмо.	– розуміти англійські висловлювання на заняттях; – знати англійський алфавіт і вміти писати маленькі та великі літери; – вміти правильно читати нескладні англійські слова і висловлювання; – вміти вести просту бесіду англійською мовою; – мати вокабуляр біля 400 слів, вміти правильно писати не менше 200 англійських слів; – вміти правильно писати нескладні висловлювання англійською мовою.
3.	5 та 6 класи	280	– слухання; – говоріння; – читання; – письмо.	– розуміти англійське мовлення на заняттях, сприймати його на слух (швидкість не більше 80 слів за хвилину); – мати вокабуляр не менше 400 слів, вміти правильно писати не менше 250 англійських слів; – вміти вести щоденну розмову англійською мовою в межах своїх знань; – читати і розуміти нескладні англійські тексти з ілюстраціями; – відповідати на прості запитання та писати прості тексти англійською мовою.

Джерело: [2]

Іншим важливим етапом в напрямку запровадження якісної англомовної освіти в КНР була розробка Національного стандарту навчальної програми з англійської мови, який визначає цілі, методи навчання та очікувані результати на кожному етапі вивчення англійської мови, а також затверджує засоби та регулярність перевірки рівня знань учнів. Основною формою перевірки знань китайських учнів є тестування. Освітня система Китаю орієнтована на здачу багатьох тестів, що, в свою чергу, негативно впливає на формування іншомовної комунікативної компетенції людини. У грудні 2019 році китайські стандарти володіння англійською мовою були уніфіковані із стандартами тестової системи TOEFL, що свідчить про амбіції Китаю оновити і впровадити сучасну інноваційну систему викладання англомовної освіти [1].

Отже, на сучасному етапі в Китаї приділяється багато уваги іншомовній освіті, що обумовлено економічними та політичними факторами розвитку країни. Домінуючою іноземною мовою освітнього процесу є англійська мова. Вона є обов'язковою для вивчення у всіх закладах освіти КНР. Китайська нація є найбільшою за чисельністю нацією в світі, яка вивчає англійську мову. Однак, на сучасному етапі перед урядом Китаю виникає багато викликів і труднощів. Нагальною проблемою залишається нерівномірність доступності і якості англомовної освіти в різних регіонах і провінціях КНР. Якість освіти в розвинутих і багатих провінціях значно вище, ніж у віддалених регіонах [3, с. 304]. Крім того, рівень підготовки вчителів англійської мови не відповідає світовим стандартам. Недостатня професійна підготовка багатьох вчителів та

орієнтованість освітнього процесу на здачу різноманітних тестів обумовлюють низький рівень сформованості комунікативної компетенції і нездатність людини у майбутньому вільно спілкуватися англійською мовою [2]. Вирішення цих нагальних питань є одним з головних завдань Міністерства освіти Китаю на шляху забезпечення якісної англомовної освіти для своїх громадян.

Список літератури

1. Li Zhenyu. English education in China: An evolutionary perspective. En.people.cn. April 27, 2020. URL: <http://en.people.cn/n3/2020/0427/c90000-9684652.html>.
2. Weiwen Zhang. A Brief Introduction to Foreign Languages Education Policy in China. *Online resource*. March 6, 2012. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED530281.pdf>.
3. Е. Г. Хрисанова. Иноязычное образование в средних школах Китая. *Вестник ЧГПУ им. И. Я. Яковлева*. 2018. № 2 (98). С. 304 – 311.

УДК 378.147

Кузьмич О. М.

к. і. н., викладач

фахового коледжу технологій, бізнесу та права
ВНУ ім. Лесі Українки

МОБІЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК РІЗНОВИД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Характерною рисою останнього десятиріччя стало активне використання засобів мобільного зв'язку та різноманітних електронних пристроїв. Сучасний мобільний телефон має функціональність, що не поступається комп'ютерам початкового рівня, а в деяких випадках і середньої потужності. Саме тому, адаптованість дистанційних курсів до мобільних пристроїв повинна враховуватись при розробці курсів з дистанційного навчання. Термін M-Learning або «mobile learning» (мобільне навчання) тлумачиться у різних спільнотах по різному. Навчання відбувається незалежно від місця знаходження того, хто навчається, з використанням портативних технологій [1]. В західних джерелах мобільне навчання визначається так: «Будь-який вид навчання, коли той, хто навчається, не знаходиться у заздалегідь фіксованому місті, або для свого навчання використовує можливості, що надають мобільні технології» [1]. В. О. Куклев розглядає мобільне навчання як навчання за допомогою мобільних засобів, незалежно від часу та місця, з використанням спеціального програмного забезпечення на педагогічній основі міждисциплінарного та модульного підходів.

С. О. Семеріков зазначає, що «мобільне навчання може бути визначене як підхід до навчання, при якому на основі мобільних електронних пристроїв створюється мобільне освітнє середовище, де студенти можуть використовувати їх у якості засобу доступу до навчальних матеріалів, що містяться в Інтернеті, будь-де та будь-коли» [2, с. 19 – 21].

Враховуючи сказане, можна зробити висновок, що мобільне навчання, з одного боку, є різновидом дистанційного навчання, а з іншого – навчання з використанням ІКТ. Але, у порівнянні з цими видами навчання, мобільне навчання надає суб'єкту, що навчається, більшу кількість «ступенів вільності» – вищу інтерактивність, більшу свободу руху, більшу кількість технічних засобів для навчання, основними з яких є нетбуки, планшетні ПК (Tablet PC), персональні цифрові помічники (PDA), аудіопрогравачі для запису та прослуховування лекцій, електронні книжки, мобільні телефони, смартфони, кишенькові ПК (КПК) тощо. Мобільне навчання є важливою складовою змішаного навчання (blended learning).

Можна виділити деякі особливості мобільного навчання: студенти готові використовувати мобільні пристрої для навчання в тих випадках, коли вони не можуть скористатися книгою чи комп'ютером; надає можливість студентам використовувати вільні проміжки часу; надає можливість здійснювати спільну онлайн-роботу над проектом,